

Aqqalu C. Jerimiassen

UPA 2022/159_1

Atassut

21. Marts 2022

Arnanut nakuuserarneq angerlarsimaffinnilu nakuuserarneq pitsaaliorniarlugit akiorniarlugillu Europarådip isumaqatigiissutaanik (Istanbulimi isumaqatigiissummik) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akuersissuteqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalackersuisoq)

Istanbulimi isumaqatigiissut 2011-imi maaji 11-iani atsiorneqareerneranit nunat 45-it EU-lu atsiortuusimasut takuneqarsinnaavoq, tassanilu nunanit atsiyoqataasunit 35-it piviusunngortillugulu anguniangaqarnertik aallartissimagaat uppersarneqarsimalluni.

Tupinnaalukkaluaqisumilli nuna isumaqatigiinniarnermi aqqissuisuusoq Tyrkiet 20.marts ukioq 2021 atsiyoqataasimanerminut tunuarpoq. Taannalu eqqarsarnartoqaaloqaaq, nunatulli tassani nammineq qanoq isummerneq ataqqisassaavoq, immaqa inatsisiminnut tulluussoriunnaarsimavaat, persuttaasarneq sorsuakkjarisimanangu, taamaattoqarsimassappalli ila ajoraluassusia.

Isumaqatigiissut atsiyoqatigiissutaasimasoq toqqammavimmigut kusanaqaaq, nunarsuatsinnilu arnartarparujussuatsinnut persuttaasarnermut akiuiniarnermut aallaaveqarnera assortungassaangilluinnarluni.

Nakuuserneq nunatsinni ajornartorsiutit ilagivaat isiginngitsuusaaginnangassaangivissoq, ingasammik angajoqqaatut inissisimaffeqarnermi, arnaangaanni angutaangaanniluunniit, angerlarsimaffiup nakuusernikkut eqqissiviilliornikkullu peqanngilluinnarnissaa meeqqat siunissaat eqqarsaatingalugu angusariaqartuulluni pingaarutilik.

Qaagukulluunniit nakuuserneq akuerineqanngisaannassooq, uagut qinikkatut tassani maligassieqataasuunissarputtaaq pingaartuuvoq, meerartagut siunissamik isumannaatsumik takutitsivigisinnaassagutsigit akisussaaffimmik annertuumik tigungmeqataavugut. Tassami oqartoqartarneratuut; nakuuserneq tassaannaangimmat timikkut nakuuserneq, eqqarsartaatsikkulli annertuumittaag nakuuserarnerit piummata, qaavatigulli ersittumik takussaasuunngimmata arajutsineqartartorpassuussangunarlutik.

Atassummiit nuannaarutigaarput, naalackersuisut naqissusermassuk, maanna Istanbulimi isumaqatigiissutaasimasumi qulequttat amerlanerpaartaat malereersimallugit.

Paaserusunnaarsiinnarporli taava, suummitaavaaku tassani qulequttat amiakkuulersimasummita

malinneqanngitsut? Kissaatiginaannassarli piffissami aggersumi piaartumik tamarmik malinneqalerumaarnerat, persuttaasarnermummi nakuusertarnermullu akuersaartuunngilluinnarnerput tamakkiisumik naqissusertariaqaratsigu.

Uanili assiliaq iluitsortaaq isigissangaanni, arnat angutillu akornganni eqqarsartaatsikkut persuttaasarneq annertoq nunatsinni atuuttoq naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Naallu uani qulequttami arnanut persuttaasarneq qulequtaangaluartoq, annerusumik inunnt tamanut illersuisumik peqarnissarput eqqanaartariaqartoq Atassummiit isumaqarpugut. Taalluaannarlugumi anguteqarpassuaqarsinnaammat ajornartorsiutiminnik nammineq tigumminniinnartunik, sulimaanna ajoraluartumik annertungaatsiartumik angutit akornganni misigissutsinik itinerusumik eqqartuinissaq paquminartutut inississinnaasarmat. Tamassumallu ajornerpaaq kingunerisinnaasaraa takusarparput, tassalu imminut toquttarneq, imminullumi toquttarneq kisitsisitigut qiviassangaanni alianarluinnartumik qaffaseqisut nalunngilarput, inuusuttutsiarsuit piukkunnarsilluinnartut annaasarpagut.

Annernartoq qupisariaqalerparput, inuiaat taama ikitsingaluta paquminartutut ilitsoqqussarisagut peerniartigit, ajornartorsiutit pillugit ikiorneqartarneq iluaqutaasuusoq qaammarsaassutiguarniartigu.

Taamatullu oqaaseqarluta siunnersuut Atassummiit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiitsitaliamut innersuupparput.